

Belastingen in Nederland: wie moet wat betalen?

- [Inkomstenbelasting](#)
- [Omzetbelasting \(btw\)](#)
- [Belasting voor rechtspersonen](#)
- [Andere voorbeelden van belasting die je betaalt als privépersoon](#)
- [Schema belasting voor werkenden](#)
- [Werken in het buitenland](#)
- [Meer informatie](#)

“Niets is zeker, behalve de dood en de belastingen” luidt het gezegde. En het klopt, iedereen in Nederland is belastingplichtig. Sommige belastingen betaal je als privépersoon, andere als bedrijf. Sommigen als werknemer in loondienst sommigen als ondernemer. Hier vind je een korte uitleg over de belangrijkste soorten belastingen waar je mee te maken krijgt als je in Nederland woont of werkt.

Inkomstenbelasting

De belangrijkste belasting is de inkomstenbelasting (of inkomensheffing). Deze wordt in Nederland verdeeld over drie soorten die we boxen noemen.

- Box 1: Inkomen uit arbeid (en eigen woning)
- Box 2: Inkomen uit aanmerkelijk belang
- Box 3: Inkomen uit vermogen, de vermogensrendementsheffing

Box 1: Inkomen uit arbeid en eigen woning

In box 1 wordt dus je inkomen uit arbeid belast. Dit kan zijn je loon bij een werkgever, of je winst uit een eenmanszaak of vof. Of een combinatie van beide. Al je inkomsten uit arbeid opgeteld, vormen je bruto-jaarinkomen.

Aftrekposten en bijtellingen

Afhankelijk van je persoonlijke situatie heb je recht op bepaalde aftrekposten of moet je bijtellingen hanteren. Dat betekent in de praktijk meestal dat je belastbaar inkomen lager is en je dus minder belasting hoeft te betalen. De belangrijkste aftrekposten zijn:

- Aftrekposten van de eigen woning, premies voor lijfrente, studiekosten en giften.
- Als ondernemer heb je mogelijk recht op de zelfstandigenaftrek, startersaftrek of de investeringsaftrek.

Heb je bijvoorbeeld een auto ter beschikking van je werkgever, dan moet je juist een bedrag bij je inkomen optellen en betaal je dus meer belasting.

Na het verwerken van aftrekposten en bijtellingen resteert je belastbaar inkomen. Hierover wordt de belasting 'progressief' berekend. Dit betekent dat wanneer je inkomen toeneemt, je procentueel meer belasting gaat betalen. Je inkomen wordt opgesplitst in 'schijven'. Elke schijf heeft eigen percentages. Het kan gebeuren dat je voor losse banen of contracten belasting in een lage schijf betaalt, maar wanneer je alles bij elkaar optelt in een hoge(re) schijf terecht komt. Je moet dan misschien bij je jaaraangifte nog belasting nabetalen.

Loonbelasting voor werknemers

Elke werknemer in loondienst betaalt direct over zijn loon loonbelasting. Je hoeft daar niet zelf voor te zorgen, dat gaat via de werkgever. De werkgever geeft je (maandelijks) een loonstrook waarop staat hoeveel belasting je betaald hebt en na afloop van het kalenderjaar krijg je een jaaroverzicht. Het jaaroverzicht is voor de belastingaangifte. Loonbelasting is eigenlijk een voorheffing van de inkomstenbelasting in box 1, die wordt verrekend bij de aangifte inkomstenbelasting. Heb je zelf personeel in dienst, dan moet jij daar loonbelasting (en premies) voor afdragen!

Inkomstenbelasting – voor ondernemers

Als zelfstandige heb je geen werkgever die je belasting alvast afdraagt. Dit moet je zelf reserveren van de winst die je met je bedrijf maakt. De Belastingdienst legt je, op grond van je inkomstenprognoses wel vaak al een voorheffing op. Bij de aangifte wordt deze voorheffing verrekend.

Box 2: Inkomen uit aanmerkelijk belang

In box 2 wordt je inkomen belast wanneer je een aanzienlijk aandeel hebt in een bv of nv. Een aanmerkelijk belang wordt dat genoemd en is dus iets anders dan het bezitten van een paar aandelen van bijv. Philips of Unilever. Box 2 komt nauwelijks voor bij zelfstandigen en hier zullen we dus verder niet op in gaan.

Box 3: Inkomen uit vermogen, de vermogensrendementsheffing

In box 3 betaal je belasting over de inkomsten uit je vermogen, de vermogensrendementsheffing. Heb je bezittingen, zoals spaargeld, aandelen of een tweede woning? Zijn deze bezittingen meer waard dan de hoogte van je eventuele schulden? Dan heb je vermogen. Of en hoeveel belasting je over dat vermogen moet betalen, hangt af van de hoogte. Is dat lager dan het heffingsvrije vermogen (€ 50.650 in 2022), dan hoef je daar geen vermogensbelasting over te betalen.

Zakelijke bezittingen zoals geld op de zakelijke rekening, apparatuur of muziekinstrumenten worden NIET meegeteld voor box 3. Het inkomen wat hiermee verdient wordt, telt als inkomsten in het bedrijf en wordt via de winst belast in box 1.

Heffingskorting

Iedereen die inkomstenbelasting moet betalen heeft recht op heffingskorting. Dit is een bedrag dat in mindering wordt gebracht op de uiteindelijk te betalen belasting. Dus nadat alle berekeningen in box 1, 2 en 3 zijn gemaakt. De meeste hebben in ieder geval recht op:

- Algemene heffingskorting voor iedereen,
- Arbeidskorting voor iedereen die inkomen heeft uit arbeid (loon, winst uit onderneming of freelance-inkomsten)

Bij loondienst wordt al rekening gehouden met de heffingskorting. Je mag dit echter maar bij één werkgever laten verrekenen, anders krijg je teveel heffingskorting en moet je dit achteraf terugbetalen.

Omzetbelasting (btw)

Als consumenten producten verkopen, moeten zij btw (belasting toegevoegde waarde) betalen. Btw of omzetbelasting is dus uitsluitend bedoeld voor consumenten en niet voor ondernemers. Het is echter een indirecte belasting en de ondernemers hebben de taak deze te innen voor de belastingdienst. Voor de ondernemers is de omzetbelasting dus geen opbrengst en geen kostenpost. Je hebt wel de administratieve last om deze taak uit te voeren.

Als ondernemer in je de btw bij de klant en geef je deze weer door aan de Belastingdienst. Alles wat jij als ondernemer zelf betaalt aan btw, krijg je weer terug. Als je als privépersoon boodschappen doet, kun je de btw die je daarover betaalt niet terugkrijgen.

Je activiteiten zijn btw-plichtig als je regelmatig, tegen vergoeding, diensten verricht of goederen levert aan het maatschappelijk verkeer. Dan moet je je ook inschrijven bij de Kamer van Koophandel. Dat hoeft niet als je af en toe een klusje doet of als vrijwilliger werkt. De twee belangrijkste btw-tarieven zijn: 21% en 9%. Daarnaast bestaan er ook activiteiten die vrijgesteld zijn van btw. Als je geen btw-nummer hebt, kun je ook geen btw heffen.

Belasting voor rechtspersonen

Vennootschapsbelasting / winstbelasting – o.a. voor stichtingen, verenigingen, bv's en nv's

Rechtspersonen die in concurrentie treden met anderen of die gericht zijn op het maken van winst, moeten vennootschapsbelasting betalen. Dit geldt voor zowel bv 's en nv's, als voor stichtingen en verenigingen.

Andere voorbeelden van belasting die je betaalt als privépersoon

Gemeentelijke belastingen – voor iedereen

Iedere gemeente heft belastingen, zowel van particulieren als van ondernemers. De bedragen verschillen nogal per gemeente. De belangrijkste gemeentelijke heffingen zijn: Onroerende Zaak Belasting (OZB) of Roerende Ruimte Belasting (RRB), Rioolrecht en Afvalstoffenheffing. Informatie hierover kun je bij de gemeente krijgen. Mensen met een minimuminkomen kunnen (gedeeltelijke) vrijstelling aanvragen bij de gemeentelijke belastingdienst.

Schenkbelasting – voor iedereen die een gift ontvangt

De algemene vrijstelling is € 2.274 (2022), dit bedrag mag je jaarlijks per schenker belastingvrij ontvangen. Over het meerdere moet je schenkingsrecht betalen. Voor bedragen die je van je ouders krijgt, gelden hogere vrijstellingsbedragen.

Let op: als je als privépersoon een crowdfundingactie opzet en je krijgt van één persoon een hoger bedrag dan de vrijstelling, dan moet je daar ook schenkbelasting over betalen. Als je een schenking krijgt die zakelijk bedoeld is, dus bijvoorbeeld voor je eenmanszaak of je stichting, dan betaal je geen schenkbelasting, maar wordt dat bedrag opgeteld bij de winst.

Schema belasting voor werkenden

Hieronder de belangrijkste verschillen tussen belastingen waar je mee te maken krijgt als je betaald werk doet.

	werknemer	zelfstandig ondernemer	werken volgens artiestenregeling ¹ (niet als ondernemer)	'opting in'
loonbelasting verschuldigd	ja	nee	ja	ja
Inkomstenbelasting verschuldigd	alleen als er te weinig loonbelasting is betaald	ja	ja	ja
sociale verzekeringen	ja	nee	ja	ja
kleine vergoedingsregeling	nee	nee	je mag kiezen voor of de kleine vergoedingsregeling, of de kostenvergoedingsbeschikking, per (serie) optreden(s)	nee
kosten-vergoedingsbeschikking	nee	nee		nee
afschrijvingen beroepskosten	nee	ja	ja	nee
verplichting tot gageverklaring	nee	nee	ja	nee
btw-plichtig	nee	ja	nee	nee
zelfstandigenaftrek	nee	ja	nee	nee
voeren van administratie	nee	ja	nee	nee

1. *De artiestenregeling is een fiscale regeling voor artiesten die fictief als werknemer in loondienst zijn en die niet met door de Belastingdienst goedgekeurde modelovereenkomsten werken. De gage van de artiest wordt verloond door de opdrachtgever en aan de artiest uitbetaald.*

Werken in het buitenland

Nederland heeft met veel landen afspraken gemaakt om dubbele belastingheffing te voorkomen. Kijk op de site van de Belastingdienst wat de regels zijn voor het betalen van belasting en het heffen van btw in het land waar je werkt.

Als je Nederland voor langere tijd verlaat, denk er dan aan dat je je vrijwillig kunt laten bijverzekeren voor de Algemene Ouderdomswet (AOW). Doe je dit niet, dan krijg je na je 65ste een lagere AOW-uitkering, omdat je via de belastingen ook niet of minder hebt meebetaald.

Meer informatie

- Kijk op [Beroepkunstenaar.nl](https://www.beroepkunstenaar.nl) voor informatie over inkomen, belasting en de artiestenregeling.
- Kijk op de site van de [Belastingdienst](https://www.belastingdienst.nl) voor informatie over stichtingen en verenigingen, over belastingplicht voor culturele instellingen, over werken in het buitenland, over schenkbelasting en btw.